

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 22 september 2021

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: **53.176/II/PFN**

Betreft: gebruik van de talen - Huishoudelijk reglement

In zitting van 17 september 2021 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht betreffende een bepaald punt van het huishoudelijk reglement (HR) met betrekking tot de werking van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW).

Op bladzijde 20 van het document " Maandelijksverslag02-2021.pdf " staat in artikel 12 "in beginsel" over de vertaling van documenten die voor de werking van het CPBW worden gebruikt.

De klager en zijn organisatie verzochten om schrapping van deze twee woorden, omdat zij naar hun mening een grote mate van vrijheid laten met betrekking tot de vraag of documenten die verband houden met de goede werking van dit comité, al dan niet moeten worden vertaald.

Het standpunt van de klager en zijn organisatie over deze kwestie is te vinden in het voorwoord van de website van de FOD Werkgelegenheid:

“Als de exploitatiezetel is gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, in het Duits taalgebied of in een faciliteitengemeente, moet er toepassing worden gemaakt van de wetten op het gebruik van de taal in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Zodoende dienen de werkgevers met exploitatiezetel in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad (19 gemeentes) de documenten in het Nederlands op te stellen voor hun Nederlandstalige personeelsleden en in het Frans voor hun Franstalige personeelsleden.”

Aangezien de Nationale Bank van België haar zetel heeft in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, gaan de klager en zijn organisatie ervan uit dat de personeelsleden van de BNB als werknemers binnen deze onderneming moeten worden beschouwd en dat zij als zodanig correcte, duidelijke en nauwkeurige informatie in hun respectieve talen nodig hebben om hun taken te kunnen uitvoeren.

In uw brief van 22 juli 2021, deelt u ons het volgende mee : (vertaling)

“ (...)

Vooreerst deel ik u mee dat de klacht geen betrekking heeft op het huishoudelijk reglement van de Nationale Bank van België (NBB), maar wel op het reglement van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) dat binnen de NBB werd opgericht krachtens hoofdstuk VIII van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Artikel 12 van het huishoudelijk reglement van het CPBW van de NBB bevat sinds 2013 de volgende bepaling: "Alle documenten die door de wettelijke bepalingen worden vereist of tijdens de vergaderingen van het CPBW worden gebruikt, worden in beginsel in het Frans en het Nederlands gesteld." (...)

Wat de grond van de zaak betreft, bepaalt artikel 39, § 1, van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken (...), dat van toepassing is op de centrale diensten waarvan de activiteit zich over het hele land uitstrekt, dat "de centrale diensten in hun binnendiensten (...) zich naar artikel 17, § 1, moeten gedragen, met dien verstande dat de taalrol bepalend is voor het behandelen van de zaken vermeld onder A, 5° en 6°, en B, 1° en 3°, van de genoemde bepaling". Aangezien de centrale zetel van de NBB gevestigd is in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, volgt uit artikel 17, § 1, B, 1°, van de taalwetten dat "wanneer een zaak een personeelslid van deze dienst betreft, hij, zonder een beroep te doen op de dienst, gebruikt deze laatste, zonder een beroep te doen op vertalers, de taal [van de taalrol van die agent].

De toepassing van deze regel betekent dat :

- de uitnodiging voor de vergaderingen van het CPBW en de agenda worden aan de werknemersvertegenwoordigers toegezonden in de taal van hun taalrol;
- de vertegenwoordigers van de werkgever antwoorden op vragen van de werknemersvertegenwoordigers in de door laatstgenoemden gebruikte taal (in de praktijk de taal van hun taalrol).

Hoewel de taalwetten het taalgebruik regelen op het niveau van de individuele arbeidsbetrekkingen tussen de NBB en haar werknemers, zwijgen zij op het gebied van de collectieve arbeidsbetrekkingen, met name wat de werking van de paritaire organen betreft. Bovendien heeft de NBB een bijzonder statuut op het gebied van de collectieve arbeidsbetrekkingen, aangezien zij niet onderworpen is aan de bepalingen van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, maar wel aan die van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, en dus ook aan hoofdstuk VIII van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. De collectieve arbeidsverhoudingen bij de NBB zijn derhalve die welke in de privésector bestaan en niet die van de overheidssector.

De NBB, als naamloze vennootschap waarvan de aandelen op de beurs zijn genoteerd, kan derhalve, wat de collectieve arbeidsverhoudingen betreft, worden beschouwd als een financiële onderneming die in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is gevestigd. Artikel 52, § 1, van de taalwetten verplicht deze vennootschappen de taal te gebruiken van het gebied waar hun exploitatiezetel of onderscheiden exploitatiezetels gevestigd zijn, voor de bij de wetten en reglementen voorgeschreven akten en bescheiden en voor die welke bestemd zijn voor hun personeel; in Brussel-Hoofdstad worden deze akten opgesteld in de taal van het betrokken personeelslid. Dit artikel 52 gaat echter ook voorbij aan het terrein van de collectieve arbeidsverhoudingen (ENGELS, Chris, "Het taalgebruik in de onderneming", JTT, 2014, 352).

Gezien het dubbele stilzwijgen van de taalwetten is het standpunt van de NBB, sinds 2013 en met de unanieme instemming van de werknemersvertegenwoordigers binnen het CPBW tot dit jaar, dat alle documenten die wettelijk zijn opgelegd of als onmisbaar worden geacht, systematisch in de twee talen worden vertaald.

(...) Daarentegen worden documenten van bijkomende aard die louter ter informatie of als documentatie worden verstrekt, (...) alleen verstrekt in de taal waarin zij oorspronkelijk zijn opgesteld.

Een systematische vertaling van al deze documenten van aanvullende aard zou een onevenredige inspanning vergen voor weinig toegevoegde waarde; het mogelijke alternatief zou zijn dat dergelijke documenten helemaal niet meer aan de leden van het CPBW worden toegezonden, hetgeen de kwaliteit van de binnen het CPBW circulerende informatie zou verarmen. Het is deze bezorgdheid die geleid heeft tot de opnemings van de woorden "in beginsel" in artikel 12 van het HR van het CPBW van de NBB. (...) “

*
* * *

De Nationale Bank van België N.V. is een centrale dienst in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Het feit dat de Nationale Bank van België N.V. onderworpen is aan de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités en niet aan de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, verandert niets aan de taalverplichtingen die door de SWT worden opgelegd.

Aangezien artikel 39 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités stelt dat de paritaire comités en subcomités uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van werkgeversorganisaties en van werknemersorganisaties zijn samengesteld, behoort het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) van de NBB tot de binnendienst in de zin van de SWT.

In haar advies nr. 52335 van 4 juni 2021 betreffende het gebruik van de talen in Sectorcomité XV, het syndicaal overlegorgaan op het niveau van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, had

de VCT gesteld dat, overeenkomstig artikel 39, § 3 SWT, alle documenten die worden verdeeld door het secretariaat van Sectorcomité XV onder diens leden, in het Nederlands en in het Frans dienen te worden gesteld.

Naar analogie met het Sectorcomité XV van het hierboven vermelde Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dienen alle documenten die worden verdeeld door het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk van de NBB onder diens leden, in het Nederlands en in het Frans te worden gesteld.

De klacht wordt ontvankelijk en gegrond bevonden.